

001 - 2023-11-19

සංයුක්ත නිකාය- බන්ධක වර්ගය- බන්ධ සංයුක්තං - මජ්ඣිම පණ්ණාසකය -
බජ්ජනීය වර්ගය- බජ්ජනීය සුක්තං

79. සාවත්ථීයං.

79. සැවැත් නුවරදී .....

යේ හි කේවි හික්ඛවේ, සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අනේකවිහිතං පුබ්බේනිවාසං
අනුස්සරමානා අනුස්සරන්ති. සබ්බේ තේ පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධේ අනුස්සරන්ති. ඒතේසං
වා අඤ්ඤතරං.

පින්වත් මහණෙනි, යම්කිසි ශ්‍රමණවරුන් වේවා, බ්‍රාහ්මණවරුන් වේවා, නොයෙක්
ආකාරයෙන් තමන් කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරන විටදී සිහි කරනවා නම් ඔවුන්
සියලු දෙනාම පංච උපාදානස්කන්ධයන්මයි සිහි කරන්නේ. එක්කෝ ඒ
උපාදානස්කන්ධයන්ගෙන් කිහිපයක්.

ඒවංරූපෝ අභෝසිං අතීතමද්ධානන්ති, ඉති වා හි හික්ඛවේ, අනුස්සරමානෝ රූපඤ්ඤව
අනුස්සරති. ඒවංවේදනෝ අභෝසිං අතීතමද්ධානන්ති, ඉති වා හික්ඛවේ, අනුස්සරමානෝ
වේදනඤ්ඤව අනුස්සරති. ඒවංසඤ්ඤෝ අභෝසිං අතීතමද්ධානන්ති, ඉති වා හික්ඛවේ,
අනුස්සරමානෝ සඤ්ඤං යේව අනුස්සරති. ඒවංසංඛාරෝ අභෝසිං අතීතමද්ධානන්ති, ඉති
වා හි හික්ඛවේ, අනුස්සරමානෝ සංඛාරේ යේව අනුස්සරති. ඒවංවිඤ්ඤාණෝ අභෝසිං
අතීතමද්ධානන්ති, ඉති වා හි හික්ඛවේ, අනුස්සරමානෝ විඤ්ඤාණමේව අනුස්සරති.

පින්වත් මහණෙනි, පෙර විසූ කඳු පිළිවෙල සිහි කරන අය 'මං අතීත කාලෙ මෙන්න මේ
විදිහේ රූපයක් ඇතුළයි හිටියේ' කියල රූපමයි සිහි කරන්නේ. එහෙම නැත්නම් පින්වත්
මහණෙනි, පෙර විසූ කඳු පිළිවෙල සිහි කරන අය 'මං අතීත කාලෙ මෙන්න මේ විදිහේ
විදීමක් ඇතුළයි හිටියේ' කියල වේදනාවමයි සිහි කරන්නේ. එහෙමත් නැත්නම් පින්වත්
මහණෙනි, පෙර විසූ කඳු පිළිවෙල සිහි කරන අය 'මං අතීත කාලෙ මෙන්න මේ විදිහේ
සඤ්ඤාවක් ඇතුළයි හිටියේ' කියල සඤ්ඤාවමයි සිහි කරන්නේ. එක්කෝ පින්වත්
මහණෙනි, පෙර විසූ කඳු පිළිවෙල සිහි කරන අය 'මං අතීත කාලෙ මෙන්න මේ විදිහේ
සංස්කාරයන් ඇතුළයි හිටියේ' කියල සංස්කාරමයි සිහි කරන්නේ. පින්වත් මහණෙනි, පෙර
විසූ කඳු පිළිවෙල සිහි කරන අය 'මං අතීත කාලෙ මෙන්න මේ විදිහේ විඤ්ඤාණයක්
ඇතුළයි හිටියේ' කියල විඤ්ඤාණයමයි සිහි කරන්නේ.

කිඤ්ච හික්ඛවේ, රූපං වදේථ? රූප්පතීති ඛෝ හික්ඛවේ, තස්මා රූපන්ති වුච්චති. කේන
රූප්පති? සීතේනපි රූප්පති, උණේනපි රූප්පති, ජ්ඝච්ඡායපි රූප්පති, පිපාසායපි රූප්පති,
ඩංසමකසවාතාතපසිරිංසපසම්ඵස්සේනපි රූප්පති. රූප්පතීති ඛෝ හික්ඛවේ, තස්මා
රූපන්ති වුච්චති.

පින්වත් මහණෙනි, රූපය කියල කියන්නේ මක් නිසාද? පින්වත් මහණෙනි, පැහැරෙනවා
ය යන අරුතින් තමයි රූපය කියල කියන්නේ. කුමකින්ද කැඩී බිඳී යන්නේ? සිතලෙනුත්

පැහැරෙනවා . උෂ්ණයෙනුත් පැහැරෙනවා . බඩගින්නදරෙනුත් පැහැරෙනවා . පිපාසයෙනුත් පැහැරෙනවා . මැසීමදුරු අවිසුළු සර්පයන් ආදී ස්පර්ශයෙනුත් පැහැරෙනවා . පින්වත් මහණෙනි, පැහැරෙනවා ය යන අරුතින් තමයි රූපය කියල කියන්නේ.

කිඤ්ච භික්ඛවේ, වේදනං වදේථ? වේදියතීති ඛෝ භික්ඛවේ, තස්මා වේදනාති වුච්චති. කිඤ්ච වේදියති? සුඛමපි වේදියති, දුක්ඛමපි වේදියති, අදුක්ඛමසුඛමපි වේදියති. වේදියතීති ඛෝ භික්ඛවේ, තස්මා වේදනාති වුච්චති.

පින්වත් මහණෙනි, වේදනාව කියල කියන්නේ මක් නිසාද? පින්වත් මහණෙනි, විඳිනවා ය යන අර්ථයෙන් තමයි වේදනාව කියල කියන්නේ. විඳින්නේ කුමක්ද? සැපත් විඳිනවා. දුකත් විඳිනවා. දුක් සැප රහිත බවත් විඳිනවා. පින්වත් මහණෙනි, විඳිනවා ය යන අර්ථයෙන් තමයි වේදනාව කියල කියන්නේ.

කිඤ්ච භික්ඛවේ, සඤ්ඤං වදේථ? සඤ්ඡානාතීති ඛෝ භික්ඛවේ, තස්මා සඤ්ඤාති වුච්චති. කිඤ්ච සඤ්ඡානාති? නීලමපි සඤ්ඡානාති, පීතකමපි සඤ්ඡානාති, ලෝහිතකමපි සඤ්ඡානාති, මිදාතමපි සඤ්ඡානාති. සඤ්ඡානාතීති ඛෝ භික්ඛවේ, තස්මා සඤ්ඤාති වුච්චති.

පින්වත් මහණෙනි, සඤ්ඤාව කියල කියන්නේ මක් නිසාද? පින්වත් මහණෙනි, හඳුනා ගන්නවා ය යන අර්ථයෙන් තමයි සඤ්ඤාව කියල කියන්නේ. හඳුනාගන්නේ කුමක්ද? නිල් පැහැයත් හඳුනාගන්නවා. කහ පැහැයත් හඳුනාගන්නවා. රතු පැහැයත් හඳුනාගන්නවා. සුදු පැහැයත් හඳුනාගන්නවා. පින්වත් මහණෙනි, හඳුනා ගන්නවා ය යන අර්ථයෙන් තමයි සඤ්ඤාව කියල කියන්නේ.

කිඤ්ච භික්ඛවේ, සංඛාරේ වදේථ? සංඛතං අභිසංඛරොන්තීති භික්ඛවේ, තස්මා සංඛාරාති වුච්චන්ති. කිඤ්ච සංඛතං අභිසංඛරොන්ති? රූපං රූපත්තාය සංඛතං අභිසංඛරොන්ති, වේදනං වේදනත්තාය සංඛතං අභිසංඛරොන්ති, සඤ්ඤං සඤ්ඤත්තාය සංඛතං අභිසංඛරොන්ති, සංඛාරේ සංඛාරත්තාය සංඛතං අභිසංඛරොන්ති, විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණත්තාය සංඛතං අභිසංඛරොන්ති, සංඛතං අභිසංඛරොන්තීති ඛෝ භික්ඛවේ, තස්මා සංඛාරාති වුච්චන්ති.

පින්වත් මහණෙනි, සංස්කාර කියල කියන්නේ මක් නිසාද? පින්වත් මහණෙනි, හේතුඵල දහමින් සකස් වුණ දෙයක් (සංඛතයක්) නැවත ඵබඳු දෙයක් පිණිසම විශේෂයෙන් සකස් කරනවා (අභිසංස්කරණය කරනවා) ය යන අර්ථයෙන් තමයි සංස්කාර කියල කියන්නේ. හේතුඵල දහමින් සකස් වුණ කවර දෙයක් නම් විශේෂයෙන් සකස් කරයිද? රූපය රූපයක් පිණිසමයි සංඛතය අභිසංස්කරණය කරන්නේ. වේදනාව වේදනාවක් පිණිසමයි සංඛතය අභිසංස්කරණය කරන්නේ. සඤ්ඤාව සඤ්ඤාවක් පිණිසමයි සංඛතය අභිසංස්කරණය කරන්නේ. සංස්කාර සංස්කාර පිණිසමයි සංඛතය අභිසංස්කරණය කරන්නේ. විඤ්ඤාණය විඤ්ඤාණයක් පිණිසමයි සංඛතය අභිසංස්කරණය කරන්නේ. පින්වත් මහණෙනි, හේතුඵල දහමින් සකස් වුණ දෙයක් (සංඛතයක්) නැවත ඵබඳු දෙයක් පිණිසම විශේෂයෙන් සකස් කරනවා (අභිසංස්කරණය කරනවා) ය යන අර්ථයෙන් තමයි සංස්කාර කියල කියන්නේ.

කිසිදු භික්ඛවේ, විඤ්ඤාණං වදේථ? විජානාතීති ඛෝ භික්ඛවේ, තස්මා විඤ්ඤාණන්ති චුච්චති. කිසිදු විජානාති? අම්බිලම්පි විජානාති, තිත්තකම්පි විජානාති, කටුකම්පි විජානාති, මධුරකම්පි විජානාති, ඛාරිකම්පි විජානාති, අඛාරිකම්පි විජානාති, ලෝභිකම්පි විජානාති, අලෝභිකම්පි විජානාති. විජානාතීති ඛෝ භික්ඛවේ, තස්මා විඤ්ඤාණන්ති චුච්චති.

පින්වත් මහණෙනි, විඤ්ඤාණය කියල කියන්නේ මක්නිසාද? පින්වත් මහණෙනි, විශේෂයෙන් දැනගන්නවා ය යන අර්ථයෙන් තමයි විඤ්ඤාණය කියල කියන්නේ. කවර දෙයක් නම් විශේෂයෙන් දැනගනියිද? ඇඹුල් බවත් විශේෂයෙන් දැනගන්නවා. තිත්ත බවත් විශේෂයෙන් දැනගන්නවා. කටුක බවත් විශේෂයෙන් දැනගන්නවා. මිහිරි බවත් විශේෂයෙන් දැනගන්නවා. කර රසයත් විශේෂයෙන් දැනගන්නවා. කර රස නැති බවත් විශේෂයෙන් දැනගන්නවා. ලුණු රසයත් විශේෂයෙන් දැනගන්නවා. ලුණු නොවන රසයත් විශේෂයෙන් දැනගන්නවා. පින්වත් මහණෙනි, විශේෂයෙන් දැනගන්නවා ය යන අර්ථයෙන් තමයි විඤ්ඤාණය කියල කියන්නේ.

තනු භික්ඛවේ, සුතවා අරියසාවකෝ ඉති පටිසඤ්චික්ඛති. අහං ඛෝ ඒතරහි රුපේන ඛජ්ජාමි. අතීතම්පහං අද්ධානං ඒවමේව රුපේන ඛජ්ජං, සෙය්‍යථාපි ඒතරහි පච්චුප්පන්නේන රුපේන ඛජ්ජාමි. අහඤ්චේව ඛෝ පන අනාගතං රූපං අභිනන්දෙය්‍යං, අනාගතම්පහං අද්ධානං ඒවමේව රුපේන ඛජ්ජෙය්‍යං, සෙය්‍යථාපි ඒතරහි පච්චුප්පන්නේන රුපේන ඛජ්ජාමිති. සෝ ඉති පටිසංඛාය අතීතස්මිං රූපස්මිං අනපේඛෝ හෝති . අනාගතං රූපං නාභිනන්දති. පච්චුප්පන්නස්ස රූපස්ස නිබ්බිදාය විරාගාය නිරෝධාය පටිපන්නෝ හෝති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙකරුණෙහිලා ශ්‍රැතවත් ආර්ය ශ්‍රාවකයා මේ විදිහට නුවණින් මෙනෙහි කරනවා. ‘දැන් මේ රූපය විසින් මාව කා දමනවා. අතීත කාලයේදීත් මේ රූපය විසින් මාව කා දමා ඇත්තේ මේ විදිහටමයි. ඒ කියන්නේ වර්තමානයෙහි දැන් රූපය විසින් මාව කා දමන විදිහටමයි. ඉදින් යම් හෙයකින් මං අනාගත රූපයක් සතුවීන් පිළිගත්තොත් අනාගත කාලයේදීත් මේ රූපය විසින් මේ විදිහට ම මාව කා දමාවි. ඒ කියන්නේ වර්තමානයෙහි දැන් රූපය විසින් මාව කා දමන විදිහටමයි’ ඔහු ඔය ආකාරයෙන් නුවණින් විමස විමසා අතීතයට ගිය රූපය පිළිබඳව අපේක්ෂා රහිත වෙනවා. අනාගත රූපය නොපිළිගෙන ඉන්නවා. වර්තමාන රූපය කෙරෙහි කළකිරීම පිණිස, නොඇල්ම පිණිස, ඇල්ම නිරුද්ධ වීම පිණිස, ධර්මයෙහි හැසිරෙන කෙනෙක් වෙනවා.

අහං ඛෝ ඒතරහි වේදනාය ඛජ්ජාමි. අතීතම්පහං අද්ධානං ඒවමේව වේදනාය ඛජ්ජං, සෙය්‍යථාපි ඒතරහි පච්චුප්පන්නාය වේදනාය ඛජ්ජාමි. අහං චේව ඛෝ පන අනාගතං වේදනං අභිනන්දෙය්‍යං. අනාගතම්පහං අද්ධානං ඒවමේව වේදනාය ඛජ්ජෙය්‍යං, සෙය්‍යථාපි ඒතරහි පච්චුප්පන්නාය වේදනාය ඛජ්ජාමිති. සෝ ඉති පටිසංඛාය අතීතාය වේදනාය අනපේඛෝ හෝති. අනාගතං වේදනං නාභිනන්දති. පච්චුප්පන්නාය වේදනාය නිබ්බිදාය විරාගාය නිරෝධාය පටිපන්නෝ හෝති.

‘දැන් මේ වේදනාව විසින් මාව කා දමනවා. අතීත කාලයේදීත් මේ වේදනාව විසින් මාව කා දමා ඇත්තේ මේ විදිහටමයි. ඒ කියන්නේ වර්තමානයෙහි දැන් වේදනාව විසින් මාව කා දමන විදිහටමයි. ඉදින් යම් හෙයකින් මං අනාගත වේදනාවක් සතුවීන් පිළිගත්තොත්

අනාගත කාලයේදීත් මේ වේදනාව විසින් මේ විදිහට ම මාව කා දමාවී. ඒ කියන්නේ වර්තමානයෙහි දැන් වේදනාව විසින් මාව කා දමන විදිහටමයි' ඔහු ඔය ආකාරයෙන් නුවණින් විමස විමසා අතීතයට ගිය වේදනාව පිළිබඳව අපේක්ෂා රහිත වෙනවා. අනාගත වේදනාව නොපිළිගෙන ඉන්නවා. වර්තමාන වේදනාව කෙරෙහි කළකිරීම පිණිස, නොඇල්ම පිණිස, ඇල්ම නිරුද්ධ වීම පිණිස, ධර්මයෙහි හැසිරෙන කෙනෙක් වෙනවා.

අහං බෝ ඒතරහි සඤ්ඤාය ඛජ්ජාමි ....(පෙ).... අහං බෝ ඒතරහි සංඛාරේහි ඛජ්ජාමි. අතීතම්පහං අද්ධානං ඒවමේව සංඛාරේහි ඛජ්ජං, සෙය්‍යථාපි ඒතරහි පච්චුප්පන්නේහි සංඛාරේහි ඛජ්ජාමි. අහං චේව බෝ පන අනාගතේ සංඛාරේ අභිනන්දෙය්‍යං . අනාගතම්පහං අද්ධානං ඒවමේව සංඛාරේහි ඛජ්ජෙය්‍යං, සෙය්‍යථාපි ඒතරහි පච්චුප්පන්නේහි සංඛාරේහි ඛජ්ජාමිති. සෝ ඉති පටිසංඛාය අතීතේසු සංඛාරේසු අනපේබෝ හෝති. අනාගතේ සංඛාරේ නාභිනන්දති. පච්චුප්පන්නානං සංඛාරානං නිබ්බදාය විරාගාය නිරෝධාය පටිපන්නෝ හෝති.

'දැන් මේ සඤ්ඤාව විසින් මාව කා දමනවා. ....(පෙ).... දැන් මේ සංස්කාර විසින් මාව කා දමනවා. අතීත කාලයේදීත් මේ සංස්කාර විසින් මාව කා දමා ඇත්තේ මේ විදිහටමයි. ඒ කියන්නේ වර්තමානයෙහි දැන් සංස්කාර විසින් මාව කා දමන විදිහටමයි. ඉදින් යම් හෙයකින් මං අනාගත සංස්කාරයන් සතුවින් පිළිගත්තොත් අනාගත කාලයේදීත් මේ සංස්කාර විසින් මේ විදිහට ම මාව කා දමාවී. ඒ කියන්නේ වර්තමානයෙහි දැන් සංස්කාර විසින් මාව කා දමන විදිහටමයි' ඔහු ඔය ආකාරයෙන් නුවණින් විමස විමසා අතීතයට ගිය සංස්කාර පිළිබඳව අපේක්ෂා රහිත වෙනවා. අනාගත සංස්කාර නොපිළිගෙන ඉන්නවා. වර්තමාන සංස්කාර කෙරෙහි කළකිරීම පිණිස, නොඇල්ම පිණිස, ඇල්ම නිරුද්ධ වීම පිණිස, ධර්මයෙහි හැසිරෙන කෙනෙක් වෙනවා.

අහං බෝ ඒතරහි විඤ්ඤාණේන ඛජ්ජාමි. අතීතම්පහං අද්ධානං ඒවමේව විඤ්ඤාණේන ඛජ්ජං, සෙය්‍යථාපි ඒතරහි පච්චුප්පන්නේන විඤ්ඤාණේන ඛජ්ජාමි. අහං චේව බෝ පන අනාගතං විඤ්ඤාණං අභිනන්දෙය්‍යං. අනාගතම්පහං අද්ධානං ඒවමේව විඤ්ඤාණේන ඛජ්ජෙය්‍යං, සෙය්‍යථාපි ඒතරහි පච්චුප්පන්නේන විඤ්ඤාණේන ඛජ්ජාමි. සෝ ඉති පටිසංඛාය අතීතස්මිං විඤ්ඤාණස්මිං අනපේබෝ හෝති. අනාගතං විඤ්ඤාණං නාභිනන්දති. පච්චුප්පන්නස්ස විඤ්ඤාණස්ස නිබ්බදාය විරාගාය නිරෝධාය පටිපන්නෝ හෝති.

'දැන් මේ විඤ්ඤාණය විසින් මාව කා දමනවා. අතීත කාලයේදීත් මේ විඤ්ඤාණය විසින් මාව කා දමා ඇත්තේ මේ විදිහටමයි. ඒ කියන්නේ වර්තමානයෙහි දැන් විඤ්ඤාණය විසින් මාව කා දමන විදිහටමයි. ඉදින් යම් හෙයකින් මං අනාගත විඤ්ඤාණයක් සතුවින් පිළිගත්තොත් අනාගත කාලයේදීත් මේ විඤ්ඤාණය විසින් මේ විදිහටම මාව කා දමාවී. ඒ කියන්නේ වර්තමානයෙහි දැන් විඤ්ඤාණය විසින් මාව කා දමන විදිහටමයි' ඔහු ඔය ආකාරයෙන් නුවණින් විමස විමසා අතීතයට ගිය විඤ්ඤාණය පිළිබඳව අපේක්ෂා රහිත වෙනවා. අනාගත විඤ්ඤාණය නොපිළිගෙන ඉන්නවා. වර්තමාන විඤ්ඤාණය කෙරෙහි කළකිරීම පිණිස, නොඇල්ම පිණිස, ඇල්ම නිරුද්ධ වීම පිණිස, ධර්මයෙහි හැසිරෙන කෙනෙක් වෙනවා.

තං කිං මඤ්ඤුඵ භික්ඛවේ, රූපං නිච්චං වා අනිච්චං වාති? අනිච්චං භන්තේ. යම්පනානිච්චං දුක්ඛං වා තං සුඛං වාති? දුක්ඛං භන්තේ. යම්පනානිච්චං දුක්ඛං විපරිණාමධම්මං, කල්ලං නු තං සමනුපස්සිතුං ‘ඒතං මම, ඒසෝභමස්මි, ඒසෝ මේ අත්තා’ති? නෝ භේතං භන්තේ. වේදනා ....(පෙ).... සඤ්ඤා ....(පෙ).... සංඛාරා ....(පෙ).... විඤ්ඤාණං නිච්චං වා අනිච්චං වාති? අනිච්චං භන්තේ. යම්පනානිච්චං දුක්ඛං වා තං සුඛං වාති? දුක්ඛං භන්තේ. යම්පනානිච්චං දුක්ඛං විපරිණාමධම්මං, කල්ලං නු තං සමනුපස්සිතුං ‘ඒතං මම, ඒසෝභමස්මි, ඒසෝ මේ අත්තා’ති? නෝ භේතං, භන්තේ.

පින්වත් මහණෙනි, ඔබ මේ ගැන කුමක්ද සිතන්නේ? රූපය යනු නිත්‍ය දෙයක්ද? අනිත්‍ය දෙයක්ද? “ස්වාමීනී, අනිත්‍යයි” “යමක් වනාහී අනිත්‍ය නම් එය දුක් දෙයක්ද? සැප දෙයක්ද?” “ස්වාමීනී, දුකයි.” “යමක් වනාහී අනිත්‍ය නම්, දුක නම්, වෙනස්වන ධර්මතාවයට අයත් දෙයක් නම්, ‘එය මගේ’ කියා හෝ ‘එය මම වෙමි’ කියා හෝ ‘එය මගේ ආත්මය’ කියා හෝ මූලාවෙන් දකින එක සුදුසුද?” “ස්වාමීනී, එය සුදුසු නෑ ම යි.” “වේදනාව ....(පෙ).... සඤ්ඤාව ....(පෙ).... සංස්කාර ....(පෙ).... විඤ්ඤාණය යනු නිත්‍ය දෙයක්ද? අනිත්‍ය දෙයක්ද?” “ස්වාමීනී, අනිත්‍යයි” “යමක් වනාහී අනිත්‍ය නම් එය දුක් දෙයක්ද? සැප දෙයක්ද?” “ස්වාමීනී, දුකයි.” “යමක් වනාහී අනිත්‍ය නම්, දුක නම්, වෙනස්වන ධර්මතාවයට අයත් දෙයක් නම්, ‘එය මගේ’ කියා හෝ ‘එය මම වෙමි’ කියා හෝ ‘එය මගේ ආත්මය’ කියා හෝ මූලාවෙන් දකින එක සුදුසුද?” “ස්වාමීනී, එය සුදුසු නෑ ම යි.”

තස්මාතිභ භික්ඛවේ, යං කිඤ්චි රූපං අතීතානාගතපච්චුප්පන්තං අජ්ඣත්තං වා බහිද්ධා වා ඕළාරිකං වා සුඛුමං වා හීනං වා පණීතං වා යං දුරේ සන්තිකේ වා, සබ්බං රූපං ‘නේතං මම, නේසෝභමස්මි, න මේසෝ අත්තා’ති ඒවමේතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං. යා කාවි වේදනා ....(පෙ).... යා කාවි සඤ්ඤා ....(පෙ).... යේ කේචි සංඛාරා ....(පෙ).... යං කිඤ්චි විඤ්ඤාණං අතීතානාගතපච්චුප්පන්තං අජ්ඣත්තං වා බහිද්ධා වා ඕළාරිකං වා සුඛුමං වා හීනං වා පණීතං වා යං දුරේ සන්තිකේ වා, සබ්බං විඤ්ඤාණං ‘නේතං මම, නේසෝභමස්මි, න මේසෝ අත්තා’ති ඒවමේතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

එහෙම නම් පින්වත් මහණෙනි, අතීත, අනාගත, වර්තමාන වූ යම්කිසි රූපයක් ඇද්ද, ආධ්‍යාත්ම (තමා යැයි සලකන) රූපයක් වෙන්නට පුළුවනි, බාහිර රූපයක් වෙන්නට පුළුවනි, ගෞරෝසු රූපයක් වෙන්නට පුළුවනි, සියුම් රූපයක් වෙන්නට පුළුවනි, හීන රූපයක් වෙන්නට පුළුවනි, උසස් රූපයක් වෙන්නට පුළුවනි, දුර තිබෙන රූපයක් වෙන්නට පුළුවනි, ළඟ තිබෙන රූපයක් වෙන්නට පුළුවනි, ඒ සෑම රූපයක්ම ‘මගේ නොවේ, මම නොවෙමි, මගේ ආත්මය නොවේ’ යන ඔය කරුණ ඒ ආකාරයෙන්ම දියුණු කළ ප්‍රඥාවෙන් දැක ගන්නට ඕන. අතීත, අනාගත, වර්තමාන වූ යම්කිසි වේදනාවක් ඇද්ද ....(පෙ).... අතීත, අනාගත, වර්තමාන වූ යම්කිසි සඤ්ඤාවක් ඇද්ද ....(පෙ).... අතීත, අනාගත, වර්තමාන වූ යම්කිසි සංස්කාර ඇද්ද ....(පෙ).... අතීත, අනාගත, වර්තමාන වූ යම්කිසි විඤ්ඤාණයක් ඇද්ද ....(පෙ).... ආධ්‍යාත්ම (තමා යැයි සලකන) විඤ්ඤාණයක් වෙන්නට පුළුවනි, බාහිර විඤ්ඤාණයක් වෙන්නට පුළුවනි, ගෞරෝසු විඤ්ඤාණයක් වෙන්නට පුළුවනි, සියුම් විඤ්ඤාණයක් වෙන්නට පුළුවනි, හීන විඤ්ඤාණයක් වෙන්නට පුළුවනි, උසස් විඤ්ඤාණයක් වෙන්නට පුළුවනි, දුර තිබෙන විඤ්ඤාණයක් වෙන්නට පුළුවනි, ළඟ

තිබෙන විඤ්ඤාණයක් වෙන්නට පුළුවනි, ඒ සෑම විඤ්ඤාණයක්ම 'මගේ නොවේ, මම නොවෙමි, මගේ ආත්මය නොවේ' යන ඔය කරුණ ඒ ආකාරයෙන්ම දියුණු කළ ප්‍රඥාවෙන් දැකගන්නට ඕන.

අයං චූච්චති භික්ඛවේ, අරියසාවකෝ අපචිනාති නෝ ආචිනාති. පජ්භති න උපාදියති. විසිනේති නෝ උස්සිනේති. විට්ඨපේති න සන්ධුපේති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙයට කියන්නේ ආර්ය ශ්‍රාවකයා ඉවත් කරනවා කියලයි; රැස් කරන්නේ නෑ කියලයි. අත් හරිනවා කියලයි; බැඳෙන්නෙ නෑ කියලයි. විසුරුවනවා කියලයි; කැටි කරන්නෙ නෑ කියලයි. නිවනවා කියලයි; අවුලවන්නේ නෑ කියලයි.

කිඤ්ඤ අපචිනාති, නෝ ආචිනාති? රූපං අපචිනාති, නෝ ආචිනාති. වේදනං අපචිනාති, නෝ ආචිනාති. සඤ්ඤං අපචිනාති, නෝ ආචිනාති. සංඛාරේ අපචිනාති, නෝ ආචිනාති. විඤ්ඤාණං අපචිනාති, නෝ ආචිනාති.

කවර දෙයක්ද ඉවත් කරන්නේ? රැස් නොකරන්නේ? රූපය ඉවත් කරනවා; රැස් කරන්නේ නෑ. වේදනාව ඉවත් කරනවා; රැස් කරන්නේ නෑ. සඤ්ඤාව ඉවත් කරනවා; රැස් කරන්නේ නෑ. සංස්කාර ඉවත් කරනවා; රැස් කරන්නේ නෑ. විඤ්ඤාණය ඉවත් කරනවා; රැස් කරන්නේ නෑ.

කිඤ්ඤ පජ්භති, න උපාදියති? රූපං පජ්භති, න උපාදියති. වේදනං පජ්භති, න උපාදියති. සඤ්ඤං ....(පෙ).... සංඛාරේ පජ්භති, න උපාදියති. විඤ්ඤාණං පජ්භති, න උපාදියති.

කවර දෙයක්ද අත්හරින්නේ? නොබැඳී ඉන්නේ? රූප අත්හරිනවා; බැඳෙන්නෙ නෑ. වේදනාව අත්හරිනවා; බැඳෙන්නෙ නෑ. සඤ්ඤාව ....(පෙ).... සංස්කාර අත්හරිනවා; බැඳෙන්නෙ නෑ. විඤ්ඤාණය අත්හරිනවා; බැඳෙන්නෙ නෑ.

කිඤ්ඤ විසිනේති, න උස්සිනේති? රූපං විසිනේති, න උස්සිනේති. වේදනං විසිනේති, න උස්සිනේති. සඤ්ඤං ....(පෙ).... සංඛාරේ විසිනේති, න උස්සිනේති. විඤ්ඤාණං විසිනේති, න උස්සිනේති.

කවර දෙයක්ද විසුරුවා හරින්නේ? කැටි නොකරන්නේ? රූපය විසුරුවා හරිනවා; කැටි කරන්නේ නෑ. වේදනාව විසුරුවා හරිනවා; කැටි කරන්නේ නෑ. සඤ්ඤාව ....(පෙ).... සංස්කාර විසුරුවා හරිනවා; කැටි කරන්නේ නෑ. විඤ්ඤාණය විසුරුවා හරිනවා; කැටි කරන්නේ නෑ.

කිඤ්ඤ විට්ඨපේති, න සන්ධුපේති? රූපං විට්ඨපේති, න සන්ධුපේති. වේදනං විට්ඨපේති, න සන්ධුපේති. සඤ්ඤං ....(පෙ).... සංඛාරේ විට්ඨපේති, න සන්ධුපේති. විඤ්ඤාණං විට්ඨපේති, න සන්ධුපේති.

කවර දෙයක්ද නිවා දමන්නේ? අවුලවන්නෙ නැතුව ඉන්නේ? රූපය නිවා දමනවා; අවුලවන්නේ නෑ. වේදනාව නිවා දමනවා; අවුලවන්නේ නෑ. සඤ්ඤාව ....(පෙ).... සංස්කාර නිවා දමනවා; අවුලවන්නේ නෑ. විඤ්ඤාණය නිවා දමනවා; අවුලවන්නේ නෑ.

ඒවං පස්සං භික්ඛවේ, සුතවා අරියසාවකෝ රූපස්මිම්පි නිබ්බන්දති, වේදනායපි නිබ්බන්දති, සඤ්ඤායපි ....(පෙ).... සංඛාරේසුපි ....(පෙ).... විඤ්ඤාණස්මිම්පි නිබ්බන්දති. නිබ්බන්දං විරජ්ජති. විරාගා විමුච්චති. විමුක්තස්මිං විමුක්තමිති ඤාණං හෝති. බීණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මවරියං, කතං කරණියං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පඡානාති.

පින්වත් මහණෙනි. ශ්‍රැතවත් ආර්ය ශ්‍රාවකයා ඔය විදිහට දියුණු කරපු ප්‍රඥාවෙන් දකින කොට රූපය ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. වේදනාව ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. සඤ්ඤාව ....(පෙ).... සංස්කාර ....(පෙ).... විඤ්ඤාණය ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. අවබෝධයෙන්ම කළකිරුණු විට සිත ඇලෙන්නෙ නැතුව යනවා. සිත නොඇලෙන කොට එයින් සිත නිදහස් වෙනවා. සිත නිදහස් වෙන කොට 'නිදහස් වුණා' කියල අවබෝධ ඥානය ඇතිවෙනවා. 'ඉපදීම ක්ෂය වෙලා ගියා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කරගත්තා. නිවන පිණිස කළ යුතු දේ කරගත්තා. ආයෙත් නම් සංසාරයේ වෙන උපතක් නැතැ'යි අවබෝධය ඇතිවෙනවා.

අයං වුච්චති භික්ඛවේ, භික්ඛු නේවාචිනාති න අපචිනාති. අපචිනිත්වා ධීතෝ. නේව පජහති න උපාදියති. පජහිත්වා ධීතෝ. නේව විසිනේති න උස්සිනේති. විසිනෙත්වා ධීතෝ. නේව විධුපේති න සන්ධුපේති. විධුපෙත්වා ධීතෝ.

පින්වත් මහණෙනි, මේ භික්ෂුවට කියන්නේ රැස් කරන්නේ නෑ කියලයි. ඉවත් කරන්නේ නෑ කියලයි. ඉවත් කරලා නොසැලී ඉන්නවා කියලයි. අත් හරින්නෙ නෑ කියලයි. බැඳෙන්නෙ නෑ කියලයි. අත්හැරලා නොසැලී ඉන්නවා කියලයි. විසුරුවන්නෙ නෑ කියලයි. කැටි කරන්නෙත් නෑ කියලයි. විසුරුවලා නොසැලී ඉන්නවා කියලයි. නිවන්නෙත් නෑ කියලයි. අවුලවන්නෙත් නෑ කියලයි. නිවිලා නොසැලී ඉන්නවා කියලයි.

කිඤ්ච නේවාචිනාති න අපචිනාති අපචිනිත්වා ධීතෝ? රූපං නේවාචිනාති න අපචිනාති, අපචිනිත්වා ධීතෝ. වේදනං ....(පෙ).... සඤ්ඤං ....(පෙ).... සංඛාරේ ....(පෙ).... විඤ්ඤාණං නේවාචිනාති න අපචිනාති, අපචිනිත්වා ධීතෝ. කිඤ්ච නේව පජහති න උපාදියති පජහිත්වා ධීතෝ? රූපං නේව පජහති න උපාදියති, පජහිත්වා ධීතෝ. වේදනං නේව පජහති න උපාදියති, පජහිත්වා ධීතෝ. සඤ්ඤං ....(පෙ).... සංඛාරේ ....(පෙ).... විඤ්ඤාණං නේව පජහති න උපාදියති, පජහිත්වා ධීතෝ. කිඤ්ච නේව විසිනේති න උස්සිනේති විසිනෙත්වා ධීතෝ? රූපං නේව විසිනේති න උස්සිනේති. විසිනෙත්වා ධීතෝ. වේදනං නේව විසිනේති න උස්සිනේති. විසිනෙත්වා ධීතෝ. සඤ්ඤං ....(පෙ).... සංඛාරේ ....(පෙ).... විඤ්ඤාණං නේව විසිනේති න උස්සිනේති. විසිනෙත්වා ධීතෝ.

කිඤ්ච නේව විධුපේති න සන්ධුපේති. විධුපෙත්වා ධීතෝ? රූපං නේව විධුපේති න සන්ධුපේති. විධුපෙත්වා ධීතෝ. වේදනං ....(පෙ).... සඤ්ඤං ....(පෙ).... සංඛාරේ ....(පෙ).... විඤ්ඤාණං නේව විධුපේති න සන්ධුපේති. විධුපෙත්වා ධීතෝ.

රැස් කරන්නෙ නැත්තෙත්, ඉවත් නොකරන්නෙත්, ඉවත් කරල නොසැලී සිටින්නෙත් කවර දෙයක්ද? රූපය රැස් කරන්නෙ නෑ. ඉවත් කරන්නෙ නෑ. ඉවත් කරලා නොසැලී ඉන්නවා. වේදනාව ....(පෙ).... සඤ්ඤාව ....(පෙ).... සංස්කාර ....(පෙ).... විඤ්ඤාණය රැස් කරන්නෙ නෑ. ඉවත් කරන්නෙ නෑ. ඉවත් කරලා නොසැලී ඉන්නවා. අත්හරින්නෙ නැත්තෙත්, බැඳී යන්නෙ නැත්තෙත්, අත්හැරල නොසැලී සිටින්නෙත් කවර දෙයක්ද? රූපය අත්හරින්නෙ

නෑ. බැඳී යන්නෙත් නෑ. අත්හැරලා නොසැලී ඉන්නවා. වේදනාව අත්හරින්නෙ නෑ. බැඳී යන්නෙත් නෑ. අත්හැරලා නොසැලී ඉන්නවා. සඤ්ඤාව ....(පෙ).... සංස්කාර ....(පෙ).... විඤ්ඤාණය අත්හරින්නෙ නෑ. බැඳී යන්නෙත් නෑ. අත්හැරලා නොසැලී ඉන්නවා. විසුරුවන්නෙ නැත්තෙත්, කැටි කරන්නෙ නැත්තෙත්, විසුරුවලා නොසැලී සිටින්නෙත් කවර දෙයක්ද? රූපය විසුරුවන්නෙ නෑ. කැටි කරන්නෙත් නෑ. විසුරුවලා නොසැලී ඉන්නවා. වේදනාව විසුරුවන්නෙ නෑ. කැටි කරන්නෙත් නෑ. විසුරුවලා නොසැලී ඉන්නවා. සඤ්ඤාව ....(පෙ).... සංස්කාර ....(පෙ).... විඤ්ඤාණය විසුරුවන්නෙ නෑ. කැටි කරන්නෙත් නෑ. විසුරුවලා නොසැලී ඉන්නවා. නිවා දමන්නෙ නැත්තෙත් අවුලුවන්නෙ නැත්තෙත් නිවලා නොසැලී සිටින්නෙත් කවර දෙයක්ද? රූපය නිවා දමන්නෙ නෑ. අවුලුවන්නෙත් නෑ. නිවලා නොසැලී ඉන්නවා. වේදනාව ....(පෙ).... සඤ්ඤාව ....(පෙ).... සංස්කාර ....(පෙ).... විඤ්ඤාණය නිවා දමන්නෙ නෑ. අවුලුවන්නෙත් නෑ. නිවලා නොසැලී ඉන්නවා.

ඒවං විමුක්තචිත්තං බෝ භික්ඛවේ, භික්ඛුං සඉන්ද්‍රා දේවා සබ්‍රහ්මකා සපජාපතිකා ආරකාව නමස්සන්ති.

පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට විමුක්තියට පත් වූ සිතක් ඇති භික්ෂුවට සක් දෙවිඳු සහිත වූ බ්‍රහ්මයා සහිත වූ ප්‍රජාපති සහිත වූ දෙවිවරුන් ඇත තියාම නමස්කාර කරනවා.

නමෝ තේ පුරිසාජඤ්ඤ, නමෝ තේ පුරිසුත්තම යස්ස තේ නාභිජානාම, යම්පි නිස්සාය ක්කායසීති

“ආජාතීය පුරුෂයාණෙනි, ඔබවහන්සේට නමස්කාර වේවා! උතුම් පුරුෂයාණෙනි, ඔබවහන්සේට නමස්කාර වේවා! යමක් ඇසුරු කරගෙන ඔබවහන්සේ ධ්‍යාන වඩද්දී ඒ අරමුණ මොකක්ද කියලා අපි දන්නෙ නෑ.”

සාදු! සාදු!! සාදු!!!

බජ්ජනීය සුත්‍රය නිමා විය.